

17 Φεβρουαρίου 2023

Έρωτας καί γάμος: μυστήριο αγάπης (Θερμός Βασίλειος Πρωτοπρεσβύτερος, Δρ. Θεολογίας- Παιδοψυχίατρος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Συζητώντας μ' ένα ιερέα για τό γάμο...

-Γιατί ονομάζουμε τό γάμο μυστήριο; Τί τό μυστηριώδες έχει;

Δέν τό ονομάζουμε μυστήριο έπειδή έχει κάτι τό άκατανόητο, όπως ή κοινόχρηστη σημασία ύπονοεί. Μυστήριο είναι κάθε συνάντηση κτιστοϋ και άκτίστου, δηλαδή Θεοϋ από τή μία και άνθρώπου από τήν άλλη. Και στόν έκκλησιαστικό γάμο έχουμε μιά τέτοια συνάντηση, μάλλον μιά ένωση, όπως άκριβώς είναι μυστήριο ή ένανθρώπηση τοϋ Θεοϋ ή ή Θεία Λειτουργία. Φυσικά μιά τέτοια συνάντηση υπερβαίνει τή δυνατότητα τοϋ μυαλοϋ μας νά τήν κατανοήση πλήρως.

-Μπορείτε νά έξηγήσετε περισσότερο πώς συναντάται ό Θεός μέ τόν άνθρωπο στόν γάμο;

Όπως άκριβώς στή Θεία Εύχαριστία. Έκεϊ προσφέρουμε τά υλικά δώρα μας (ψωμί και κρασί) στόν Θεό και Αϋτός μάς τά έπιστρέφει άγιασμένα, ως Θεία Κοινωνία. Έτσι και στόν γάμο προσφέρουμε τήν ένωσή μας στόν Θεό και τήν λαμβάνουμε πίσω άγιασμένα.

-Αυτό τί σημαίνει στήν πράξη;

Γιά νά τό άντιληφθήτε χρειάζεται νά θυμηθείτε τό εύαγγελικό ανάγνωσμα πού διαβάζεται στήν άκολουθία τοϋ γάμου. Πρόκειται για τό πρώτο θαϋμα τοϋ Χριστοϋ, πού έγινε στήν Κανά. Όπως θά θυμάστε, όταν τελείωσε τό κρασί ό Χριστός ζήτησε νά γεμίσουν έξη πέτρινες στάμνες μέ νερό και κατόπιν νά τό σερβίρουν. Ήταν πιά κρασί και ό γαμπρός άπόρησε. Κάλεσε τόν υπεύθυνο τοϋ

τραπεζιοῦ καί τοῦ εἶπε: Ἰὼάν. 2, 1 -11). Ὁλος ὁ κόσμος βάζει στήν ἀρχή τό καλύτερο κρασί καί κατόπιν τό κατώτερο. Σὺ γιατί κράτησες τό καλό γιά τό τέλος;

Τά θαύματα τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἀγίων ὀνομάζονται σημεῖα, δηλαδή σημάδια μιᾶς ἄλλης πραγματικότητας. Στήν περίπτωση αὐτή ὁ Κύριος μᾶς δείχνει ποιᾶ εἶναι ἡ φυσική φορά τῶν πραγμάτων χωρίς τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ καί ποιᾶ μέ αὐτήν. Χωρίς τή συνάντηση Θεοῦ καί ἀνθρώπου στόν γάμο, ἡ φυσική του πορεία εἶναι νά φθίνη καί νά κουράζεται. Ὄταν πραγματοποιηθῇ ἡ ἔνωση αὐτή, ὁ φυσικός δεσμός ἐνσωματώνεται στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία καί λαμβάνει δυναμισμό ἀπροσμέτρητο.

-Καί τόσοι γάμοι ἀνθρώπων πού δέν συνδέονται ἐνεργά μέ τήν Ἐκκλησία ἢ πού τελοῦν πολιτικό γάμο; Εἶναι καταδικασμένοι σέ φθορά καί συμβατικότητα; Ἡ πραγματικότητα δέν τό ἐπικυρώνει αὐτό.

Πολύ σωστά. Στήν περίπτωση αὐτή ἀπομένουν οἱ φυσικές δυνατότητες καί οἱ καλές προθέσεις. Οἱ ἄνθρωποι πού δέν βιώνουν τό γάμο ὡς μυστήριον εἶναι ἐνδεχόμενον νά διαθέτουν πολλές φυσικές δυνατότητες καί πολύ καλές προθέσεις. Ὅμως χωρίς τή συνάντηση μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ αὐτές δέν γονιμοποιοῦνται. Στηρίζονται βέβαια στήν ἀγωνιστικότητα τῶν δύο συζύγων, ἡ ὁποία μπορεῖ νά εἶναι ἀξιοπρόσεκτη, μπορεῖ ὅμως καί νά ἐξαντληθῇ.

-Δηλαδή ὁ Θεός εἶναι ἐντελῶς ἀπών ἀπό ἕνα τέτοιο γάμο;

Ὁχι βέβαια. Ὁ Θεός εἶναι παρών σέ κάθε καλή ἀνθρώπινη προσπάθεια καί τήν στηρίζει. Αὐτό συμβαίνει καί μέ μή Χριστιανούς· πολύ περισσότερο μέ βαπτισμένους. Δέν περιμένει νά Τόν ἐπικαλεσθοῦμε γιά νά σπεύσῃ σέ βοήθεια. Ὅμως, γιά νά καταλάβουμε τή διαφορά πρέπει νά ἀνατρέξουμε πάλι στο ἀρχέτυπο τῶν μυστηρίων τῆ Θεῖα Εὐχαριστία. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ἀγωνίζονται στή ζωή τους νά διορθωθοῦν, ἢ ἄλλοι ἐπικαλοῦνται τήν δύναμη τοῦ Θεοῦ, χωρίς ὅμως νά κοινωνοῦν Σῶμα Του καί Αἷμα Του. Δέν εἶναι τό ἴδιο. Μέ τή Θεῖα Κοινωνία ὁ ἄνθρωπος προσέρχεται νά ἐνσωματωθῇ στόν Χριστό ψυχολογικά ἢ εἰς ζωήν αἰώνιον ἢ ὄχι γιά νά γίνῃ ἀπλῶς καλός ἄνθρωπος ἀλλά γιά νά ἀγιαστῇ καί νά ζήσῃ αἰώνια μαζί Του.

Τό ἴδιο καί στόν ἐκκλησιαστικό γάμο. Αὐτός πού προσέρχεται μέ ἐπίγνωση δέν κάνει τίποτε ἄλλο ἀπό τό νά Τοῦ ζητᾷ νά ἐσωματώσῃ τήν ἀγάπη του στή δική Του ἀγάπη, νά κάμῃ τήν ἀγάπη τῶν δύο νά ἀποκτήσῃ μιᾶ ἄλλη ποιότητα πέρα ἀπό τή φυσική, ἀλλά καί νά ζήσῃ αἰώνια. Θυμηθῆτε τή φράση πού λέγει ὁ ἱερέας στό τέλος τοῦ ἁρραβῶνα: "Βεβαίωσον αὐτούς τῇ παρά Σοῦ ἀγία ἐνότητι", καθώς καί τήν ἄλλη στό τέλος τοῦ γάμου: "Ἀνάλαβε τούς στεφάνους αὐτῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ

Σου, άσπίλους και άμώμους και άνεπιβουλεύτους διατηρών αυτούς εις τούς αιώνας τών αιώνων.” Έτσι ο γάμος παίρνει κοσμολογικές και όντολογικές διαστάσεις. Ο άνθρωπος φανερώνει επάνω τήν αλήθεια του κόσμου: τήν άνιδιοτελή αγάπη.

-Η εμπειρία όλων μας λέγει πώς ή πλειονότητα όλων τελούν εκκλησιαστικό γάμο μάλλον δέν σκέπτεται έτσι. Ο νοϋς τους βρίσκεται στα έξωτερικά στοιχεία, πού άλλωστε δίνουν και τήν λαμπρότητα.

Αυτό είναι τό θλιβερό γεγονός τής εκκοσμίκευσης. Η Έκκλησία υποχωρεί στον κόσμο και αφήνεται νά πάρη τό ήθος του. Δέν άρνεϊται κανείς τό χαρμόσυνο χαρακτήρα του γάμου, αλλά ή πραγματική λαμπρότητα βρίσκεται σέ αυτό πού ζή έσωτερικά ο πιστός, στό “άν τό μυστήριο τελεσιουργήται πράγματι μέσα του. Στόν ψαλμό 44 διαβάζουμε: “Πάσα ή δόξα τής θυγατρός του βασιλέως έσωθεν” (στίχος 14). Δηλαδή, όπως έρμηνεύουν οι Πατέρες, ή δόξα και λαμπρότητα τής Έκκλησίας (θυγατέρας του Θεού - Πατέρα, αφού νυμφεύεται τον Υίο Του) είναι έσωτερική, διότι μέσα στό μυστήριο τής έσωτερικότητας λαμβάνουν χώρα τά σημαντικά.

Έπαναλαμβάνω: αυτό δέν σημαίνει ότι θά άρνηθοϋμε τά έξωτερικά στοιχεία του έορτασμού του γάμου, διότι περί γιορτής πρόκειται. Άλλωστε και ή λαογραφική μας παράδοση τά διαθέτει πλούσια. Σημαίνουν απλώς πώς ή μάχη θά δοθῆ μέσα στην ανθρώπινη καρδιά. Στό τρόπο μέ τον όποιο προσέρχεται κάποιος στό μυστήριο. Άν προσέλθη μέ τό εκκλησιαστικό φρόνημα πού περιγράψαμε, τότε αξιοποιεί τή συνάντηση και ένωση μέ τον Θεό. Άν όχι, τότε ή Χάρη του Θεού δέν ένεργεί.

-Δηλαδή ή Χάρη του Θεού δέν αλλάζει αυτόματα τον άνθρωπο.

Άκριβώς, Άν τον άλλαζε αυτόματα παρά τή βούλησή του, θά είχαμε μαγικού τύπου δράση. Ο Θεός συνεργάζεται μέ μάς. Γι’ αυτό και πλήθος γάμων πού τελούνται στην Έκκλησία άποτυγχάνουν. Διότι οι άνθρωποι έμειναν μόνο στό φολκλορικό μέρος στή “συσκευασία” ή μόνο στο πρακτικό - όργανωτικό.

-Πάντως μοϋ κάνει έντύπωση ο παραλληλισμός του γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία. Υπάρχει και ή σεξουαλικότητα πού ο περισσότερος κόσμος θεωρεί άμαρτωλή, ή τουλάχιστον άσυμβίβαστη μέ τά άγια πράγματα. Είναι γνωστή ή ευαισθησία τής Έκκλησίας για τά σεξουαλικά. Μήπως ή Έκκλησία έκαμε τον γάμο μυστήριο απλώς και μόνο προκειμένου νά περιορίση τίς σεξουαλικές παρεκτροπές; Μήπως προτίμησε τον συμβιβασμό για νά άποφύγη χειρότερα;

Φυσικά έχει και τέτοιες λειτουργίες ο γάμος (ήθικοποίηση τής συμπεριφοράς,

σταθερότητα τῆς κοινωνίας κ.ἄ.) ἀλλά τίς διαθέτει γενικά ὡς κοινωνικός θεσμός. Κάθε εἶδους γάμος (πολιτικός θρησκευτικός ἄλλων θρησκειῶν) ἐπινοήθηκε γιά νά μειωθῆ ἡ ἀπληστία τοῦ ἀνθρώπου, γιά νά δημιουργηθῆ κατάλληλο περιβάλλον γιά τό μέγλωμα τῶν παιδιῶν, γιά νά τιθασευθοῦν φυγόκεντρες καί διαλυτικές τάσεις. Αὐτές εἶναι φυσικές λειτουργίες. Ἡ Ἐκκλησία δέν ἀγνοεῖ τό φυσικό ἀλλά τό ὑπερβαίνει. Ἐνδιαφέρεται γιά ἐκεῖνο πρὸς τό ὁποῖο δείχνει τό φυσικό.

Γιά παράδειγμα, φυσική εἶναι ἡ τάση τοῦ ἀνθρώπου γιά συντροφικότητα. Ὁ Θεός τήν ἀποδέχεται καί τήν εὐλογεῖ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς (Γένεση 1, 27 -28 καί 2, 18 -24). Ἔρχεται ὁμως τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τοῦ μυστηρίου (Ἐφεσίους 5, 20 -33) νά παραλληλίση τό δεσμό τῶν δύο ἀνθρώπων μέ τήν ἔνωση Χριστοῦ καί Ἐκκλησίας. Ἀπό παλιά, στήν Παλαιά Διαθήκη, ὁ Θεός χρησιμοποίησε σάν ἀνάλογο γιά νά δείξει τή σχέση Του μέ τούς ἀνθρώπους τόν ἐρωτικό δεσμό (Ψαλμοί 44, 12 Ἱερεμίας 3, 6-9 Ἡσαίας 54, 1 10 καί 62, 4 -5 Ἰεζεκιήλ 16, 163 καθώς καί ὀλόκληρο τό Ἄσμα Ἀσμάτων . Βλ. ἐπίσης στήν Καινή Διαθήκη: Ἰωάννη 3, 29- Ματθαίου 9, 15 καί 22, 114 -Β Κορινθίους 11, 2 -Ἐφεσίους 5, 26-27 Ἀποκάλυψη 21, 9 καί 22, 17). Καί οἱ Πατέρες στή συνέχεια μεταχειρίσθηκαν αὐτό τό παράδειγμα (Κλιμαξ, λόγος 30, 5).

Ἀντιλαμβανόμαστε πόσο τιμοῦν τόν ἀνθρώπινο ἔρωτα αὐτές οἱ παρομοιώσεις. Ἡ ἐρωτική συντροφικότητα ἀντιμετωπίζεται ὡς πρωτογενῆς καί θεμελιώδης ἀνθρώπινη λειτουργία. Αὐτό βέβαια τό πιστεύουν καί ὅσοι βλέπουν τόν γάμο ἀνθρωποκεντρικά. Ἐπί πλέον, ὁμως, ἐδῶ παίρνει νόημα ἀπο τήν οὐράνια πηγὴ της καί γίνεται στή συνέχεια νοσταλγία της. Πέρα ἀπό τό γεγονός ὅτι ἴ"ὁ Θεός τούς ἔρωτας τούτους ἐγκατέσπειρε" (Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος) ὥστε ὁ ἄνθρωπος νά καταξιώνεται καί νά συμπληρώνεται, τούς ἔκαμε καί σκαλοπάτια μέ τό ὁποῖα θά ἀνάγεται πρὸς τά ἀνώτερα καί ἐπουράνια. Ὅχι φυσικά μέ τήν ἔννοια ὅτι αὐτόματα ἡ ἐρωτική ζωή ἀνεβάζει πνευματικά τόν ἄνθρωπο (μέ τήν κακή χρήση της μπορεῖ, ἀντίθετα νά ξεπέση,) ἀλλά ὅτι ὅταν ὑπάρχει πνευματική ζωή τό γεγονός τοῦ ἔρωτα λειτουργεῖ καί ὡς κίνητρο γιά τήν ἀγάπη πρὸς τόν Θεό: ἀφοῦ εἶναι τόσο ἰσχυρός ὁ ἀνθρώπινος ἔρωτας, μπορεῖ κανεὶς νά φανατασθῆ τόν ἔρωτα πρὸς τόν Θεό πόσο σφοδρός μπορεῖ νά γίνῃ. Ἐκτός αὐτοῦ, μέ τήν διαπροσωπική σχέση ὁ ἄνθρωπος μαθαίνει ν' ἀνοίγεται στόν ἄλλο καί νά κοινωνεῖ μαζί του· χωρίς αὐτή τή βασική προϋπόθεση ἀδυνατεῖ κάποιος νά κοινωνήσῃ μέ τόν Θεό.

Στήν πραγματικότητα, ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ ἀφάνταστα τόν ἔρωτα καί τόν γάμο καί μόνο σέ αὐτή τή βάση μπορεῖ κάποιος νά καταλάβῃ τίς ἴ"ἀπαγορεύσεις" της. Οὐσιαστικά πρόκειται γιά μέτρα προστασίας αὐτῶν τῶν θεϊκῶν δώρων, ὅπως κάποιος προστατεύει τή φλόγα τοῦ κεριοῦ του νά μὴν τή σβήσῃ ὁ ἄνεμος, ἢ ὅπως ὑποβάλλεται σέ στερήσεις ὁ ἀθλητὴς προκειμένου νά γευθῆ τή χαρὰ τῆς νίκης. Τό ἀρχικό κεφάλαιο τοῦ ἔρωτα χρειάζεται νά αὐξηθεῖ καί νά μεταμορφωθῆ, ὄχι νά

ἀναλωθῆ ἀπερίσκεπτα ὅπως συχνά συμβαίνει.

Ἀπό τήν ἄλλη, εἶναι γεγονός ὅτι διάφορα μέλη τῆς Ἐκκλησίας δυστυχῶς δέν συμμερίζονται τή ζωηφόρο Θεολογία της, εἴτε ἀπό ἄγνοια εἴτε γιά διάφορους προσωπικούς λόγους. Γονεῖς πού βασανίζονται ἀπό τόν πουριτανισμό τους καί δέν χάρηκαν τόν ἔρωτα ὡς δῶρο τοῦ Θεοῦ, κληρικοί καί κατηχητές πού δέν διδάχθηκαν σωστά τήν Ἀλήθεια ἢ πού παρανόησαν τήν Ὁρθόδοξη ἄσκηση, ὅλοι αὐτοί συμβάλλουμε συχνά στήν ἀποξένωση τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν ἐκκλησιαστική ζωή, ἀφοῦ τόν ἐξωθοῦμε νά τή βλέπη σάν τόν θεματοφύλακα τοῦ πουριτανισμοῦ.

-Αὐτή ἡ ἀποκρουστική κατάσταση συνυπάρχει μέ τή σεξουαλική ἀσυδοσία τοῦ καιροῦ μας, ὅπως ἐκφράζεται στά ἔντυπα καί στά μέσα ἐνημέρωσης.

Πολύ σωστά τό ἐπισημαίνετε. Ὁ σημερινός ἀνθρωπος βρίσκεται ἐγκλωβισμένος ἀνάμεσα στά δύο δεινά: στή φοβία τοῦ παρελθόντος καί στήν σύγχρονη ἐμπορευματοποίηση. Ἡ πρώτη τόν ἐμποδίζει νά χαρῆ μέ εὐχαριστία τά δῶρα τοῦ Θεοῦ, ἡ δεύτερη τοῦ τά καταπνίγει. Οἱ πολλοί ὕμνοι στόν ἔρωτα σήμερα δέν εἶναι παρά τό ἄλλοθι γιά τόν ἐξευτελισμό του. Δύσκολο νά συμπεράνουμε ποιά συμφορά εἶναι ἡ σοβαρώτερη: ἡ ἐνοχή καί τό ἄγχος γιά τόν ἔρωτα καί τό σέξ ἢ ἡ τυραννία τοῦ αἰσθησιασμοῦ πού διαστρεβλώνει καί τελικά καταστρέφει τήν ἔμφυτη ἀγαπητική δύναμη; Ἐπί πλέον ζοῦμε μέσα στόν καταιγισμό ἑνός λεξιλογίου πού συγχέει τήν σωματική ἔλξη μέ ἔρωτα καί καθιστᾷ ἀναξιόπιστα τά συναισθήματα. Ἡ ἄσκηση πού προτείνει ἡ Ἐκκλησία συντελεῖ καί στό ξεκκαθάρισμα τοῦ ἐνδοψυχικοῦ κόσμου.

-Ἕνα γνωστό μου ζευγάρι πού πῆγε νά ἐξομολογηθῆ ἐπέστρεψε ἀπογοητευμένο ἐπειδὴ ὁ πνευματικός δέν τοὺς ἐπέτρεψε νά κοινωνήσουν. Αἰτία ἦταν οἱ προγαμιαῖες σχέσεις τους. Ἦταν σωστό αὐτό;

Πρόκειται γιά μιά πολύ συχνή αἰτία πικρίας τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων πού καταλήγει στήν ἀπομάκρυνσή τους ἀπό τήν Ἐκκλησία. Γιά νά κατανοήσουμε τό πνεῦμα αὐτῆς τῆς ἰσχυρῆς ἀπαγόρευσης χρειάζεται νά θυμηθοῦμε ὅσα ἀναφέραμε ἀρχικά γιά τό μυστήριο τοῦ γάμου.

Ἡ λέξη μυστήριο προέρχεται ἀπό τό ρῆμα μυῶ πού σημαίνει εἰσάγω σέ κάτι, μεταδίδω μίαν ἀλήθεια. Αὐτός πού μυεῖται λέγεται μνημένος. Τό πρωταρχικό νόημα, λοιπόν, αὐτῆς τῆς διαδικασίας βρίσκεται στή Θεία Λειτουργία, τό κατ' ἐξοχήν μυστήριο. Αὐτός πού βαπτίζεται καί χρίεται γίνεται μνημένος, μέ ἄλλα λόγια μπορεῖ πλέον νά συμμετέχη στά ἅδυστα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ (πού εἶναι ἡ

Θεία Εὐχαριστία) καί ἀπαντᾷ στον ἱερέα (σήμερα τό κάνει ὁ ψάλτης ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ), νά ἀκούη τά λεγόμενα, νά μεταλαμβάνη Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ. Συναποτελεῖ μέ τούς ἄλλους πιστούς τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή ἐκείνους πού ἐνσωματώθηκαν στήν Ἀλήθεια καί στή Ζωή (πού εἶναι ὁ Χριστός: Ἰωάν. 14, 6).

Ἀπό τό γεγονός αὐτό καί μετά ὅλα εἶναι διαφορετικά, ὅλα (πρέπει νά) λαμβάνουν χώρα κάτω ἀπό τό φῶς αὐτῆς τῆς ἀσύλληπτης δωρεᾶς. Ὁλόκληρη ἡ ζωή τοῦ Χριστιανοῦ παίρνει νόημα ἀπό τήν ἔνταξή του στήν Ἐκκλησία. Τίποτε δέν μπορεῖ νά γίνη ἔξω ἀπό τήν εὐλογία της, ὄχι διότι τό ἐπιβάλλει κάποιος κανονισμός ἢ μιᾶ θρησκοληψία, ἀλλά διότι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τρόπο ζωῆς. Ἀγκαλιάζει ὀλόκληρη τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου, γι' αὐτό καί ὑπάρχουν πλῆθος προσευχῶν καί εἰδικῶν ἀκολουθιῶν γιά ὅλες τίς δραστηριότητές της: φαγητό, ἐκπαίδευση, πολιτική, μεταφορές, ἐμπόριο, γεωργία, βιομηχανία κ.ἄ. Θά ἦταν ἀδιανόητο νά ἀπουσιάζη ἡ ψυχοσωματική ἔνωση δύο ἀνθρώπων ἀπό τήν ἐκκλησιαστική εὐλογία (ἄν καί μέ τό γάμο συντρέχουν περισσότεροι λόγοι, δέν εἶναι μιᾶ ἀπλή δραστηριότητα).

Ἔτσι λοιπόν, ἡ ἐγκράτεια πρὶν ἀπό τόν γάμο παίρνει τό νόημα μιᾶς θεληματικῆς ἄσκησης προκειμένου νά παραμείνη κάποιος ἐνταγμένος στήν Ἐκκλησία. Μέ τό βάπτισμα καί τό χρίσμα ὁ πιστός ἀποκτᾷ τήν γενική ἱερωσύνη, τήν ἱερωσύνη τῶν λαϊκῶν. Μετέχοντας καί αὐτός στό ἱερατικό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ (πού προσέφερε τόν Ἐαυτό Του θυσία ὡς Μέγας Ἀρχιερεὺς) προσφέρει καί αὐτός θυσία τήν ἄσκησή του καί κάθε εἶδους ἄσκηση (ἀφοῦ αὐτή λαμβάνει χώρα στήν ψυχή καί στό σῶμα του), στό δέ συγκεκριμένο θέμα τήν ἐγκράτεια. Ἄν ἀρνηθῆ αὐτή τήν ἄσκηση αὐτονομεῖται ἀπό τό ἐκκλησιαστικό σῶμα, διότι προηγουμένως αὐτονόμησε τήν ἐρωτική -σεξουαλική λειτουργία ἀπό τήν ἐν Χριστῷ ζωή. Μέ ἄλλα λόγια, τό νά μήν κοινωνήσῃ δέν ἀποτελεῖ τιμωρία, ἀλλά φανέρωση αὐτοῦ πού ἤδη ἔχει συμβῆ μέσα του.

Βέβαια στήν πράξη πολλές φορές γίνεται ἡ λεγόμενη οἰκονομία, δηλαδή μιᾶ ἐπιεικῆς ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ τόσο γενικευμένου προβλήματος, ἀνάλογα μέ τήν ἀγωνιστικότητα πού δείχνει ὁ πιστός. Εἶναι φανερό ὅτι ἄλλη σημασία ἔχει νά γνωρίζῃ κάποιος τόν στόχο καί νά ἀγωνίζεται ἀλλά μερικές φορές νά ἀποτυγχάνῃ στήν ἐπίτευξή του, καί ἄλλη τό νά ἀγνοῆ τόν στόχο ἢ νά τόν περιφρονεῖ κιόλας. Ἡ σημερινή δυσκολία εἶναι ἀποτέλεσμα καί τῆς διχασμένης ταυτότητας τοῦ νεοέλληνα, ὁ ὁποῖος παραπαίει ἀνάμεσα σέ μιᾶ θρησκευτικότητα παραδοσιακή καί χωρίς ἐπίγνωση καί σέ ἕνα ἡδονοθηρικό τρόπο ζωῆς, ἀγνοώντας ἔτσι τί πραγματικά εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Πάντως ἕνα τέτοιο ἐπιτίμιο ἀποχῆς ἀπό τήν Θεία Κοινωνία μέ κανένα τρόπο δέν θά πρέπει νά γίνεται ἀφορμή νά διακόπτει ὁ πιστός τή σχέση του μέ τήν Ἐκκλησία ἢ νά χαλαρώνῃ τήν προσευχή του καί τήν

πνευματική ζωή, όπως δυστυχώς συχνά συμβαίνει.

-Μήπως ξεχνάμε τις σημερινές συνθήκες ζωής που τόσο απέχουν από την παραδοσιακή κοινωνία; Καθώς έχει εμπορευματοποιηθῆ ἡ σεξουαλικότητα καί ἀπό τήν ἄλλη καθυστερεῖ ἡ ἡλικία γάμου, ὅλο καί πιό δύσκολη γίνεται ἡ προγαμιαία ἐγκράτεια.

Ἔχετε δίκιο. Θά λέγαμε ὅτι σήμερα ἡ ἐγκράτεια ἰσοδυναμεῖ μέ θαῦμα. Ἀλλά ὅπως ὅλα τά θαύματα ἀπαιτοῦν δύναμη Θεοῦ καί πίστη τοῦ ἀνθρώπου, ἔτσι καί αὐτή εἶναι ἐφικτή ὅταν ὁ ἄνθρωπος τό θελήσῃ πολύ καί ζητήσῃ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ἄλλωστε ἄς μή λησμονοῦμε ὅτι, ἀφοῦ ἐκκλησιολογικά μόνο δικαιώνεται αὐτή ἡ ἐγκράτεια μόνο μέσα στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μπορεῖ νά πραγματοποιηθῆ. Μόνο ἕνας συνηδειτά πιστός, πού μελετᾷ, προσεύχεται, ἐξομολογεῖται, κοινωνεῖ, εἶναι σέ θέση νά διατηρήσῃ μέσα του μία ἀτμόσφαιρα ἐμπιστοσύνης στόν Θεό καί πνευματικῆς ἀγωνιστικότητας. Τό μαρτυροῦν οἱ χιλιάδες νεαρῶν πιστῶν πού τό ἐπιτυγχάνουν καί σήμερα. Στήν ἐποχή μας ὑπάρχει πληθώρα βιβλίων σχετικῶν μέ τό νόημα τοῦ γάμου, ἔτσι ὥστε ὅποιος θέλει μπορεῖ νά ἐμβαθύνῃ. Ἄλλωστε τό σεξουαλικό ζήτημα δέν ἐξαντλεῖται στήν προγαμιαία ἐγκράτεια. Χρειάζεται μακροχρόνιος ἀγώνας ὥστε νά θέσῃ κανεῖς τή λειτουργία αὐτή στήν ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης, τῆς ἐνότητας, τῆς κατανόησης, τῆς τρυφερότητας, τῆς βαθειᾶς κοινωνίας.

Μπήκαμε σ' ἕναν καινούργιο αἰῶνα πού φιλοδοξεῖ νά καθιερώσῃ ἐναλλακτικές μορφές οἰκογένειας, ἀπλῶς καί μόνο γιά νά ἱκανοποιήσῃ κάθε φτηνή ἐπιθυμία καί γιά νά διαδώσῃ τό ἰδανικό ἐνός "γάμου"- ἀπλοῦ συμβολαίου. Σ' ἕνα κόσμο πού κλυδωνίζεται ἀπό τήν καχυποψία καί τήν ἐχθρότητα, πού ἀποδιοργανώνεται ἀπό τόν ἡδονισμό καί τήν ἐκμετάλλευση, χρειαζόμαστε τόν ἐκκλησιαστικό γάμο περισσότερο ἀπό ποτέ στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅχι ὡς ἀπλή τελετή, ἀλλά ὡς κεντρικό ἄξονα τῆς ζωῆς ἀπό τόν ὁποῖο παίρνουν νόημα ὅλες οἱ ὑπόλοιπες πτυχές της. Ὁ κόσμος δέν θά σωθῆ οὔτε ἀπό τόν ἀφελῆ ρομαντισμό τῆς δῆθεν ἀγάπης, οὔτε ἀπό τήν ἀπρόσωπη ἀπόλαυση πού ἦλθε νά τόν ἀντικαταστήσῃ, τά ὁποῖα ἤδη κάποιος ἐμπορεύονται. Ἐλπίδα του παραμένει ἕνας γάμος πού τρέφεται ἀπό τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού διατηρεῖ ὡς ὄραμα τήν ἀνιδιοτελεῆ ἀγάπη, πού ἀγωνίζεται (σκληρά μερικές φορές) νά μεταποιῆ καθημερινά τό φυσικό σέ θεανθρώπινο. Ἕνας γάμος πού ὑλοποιεῖ τήν αἰώνια βούληση τοῦ Θεοῦ γιά τόν τρόπο τῆς σχέσης: τή βαθειά κοινωνία τῶν προσώπων.

Πηγή: agiazoni.gr